

Hur kan vi undvika att våra studenter plagierar Wikipedia?

CHRISTOPHE PREMAT

**Romanska och klassiska institutionen / Centrum för
Universitetslärarutbildning
(Lärarkonferens, 26 mars 2020)**

Fakta om plagiering

- Disciplinnämnden (Stockholms universitet)
- Fuskfallen ökade med 40% i Sveriges högskolor och universitet mellan 2015 och 2017(<https://www.expressen.se/nyheter/larmet-stor-okning-av-fuskande-studenter>)
- (<https://www.uka.se/download/18.a8c22c2167c579aee5b60e/1549380166662/>)
- (UKÄ rapport 2019)
- Högskoleförordningen 10 kap § 2 (avstängning / varning). UKÄ genomförde en enkät om 10 utvalda lärosäte.
- **66% av avstängningar** och **41% av varningar** pga plagiering på de svenska lärosäten för året 2017 (UKÄ rapport 2019)

Fakta om plagiering

- "År 2017 hade Stockholms universitet totalt 26 985 registrerade helårsstudenter, varav 63 procent var kvinnor och 37 procent var män. Universitetet konstaterar att det är en högre andel kvinnor (62 procent) jämfört med män (38 procent) som blev föremål för påföljderna **varning** eller **avstängning**. Denna skillnad motsvarar dock väl den fördelning av kvinnor (63 procent) respektive män (37 procent) som var helårsstudenter vid universitetet under år 2017" (UKÄ rapport, 2019).

Protokoll från disciplinnämnden (Fall i 2019)

- “XXX har lämnat in examinationsuppgifter i kurserna YYY. Det är genom **urkundsrapporterna** samt vid en jämförelse med originalkällorna utrett att examinationsuppgifterna till delar är **plagierade** från tidigare studenters uppgifter. Det framgår vidare av utredningen att XXX har blivit informerad om vad som utgör plagiat. Nämnden bedömer därför att det är utrett att XXX medvetet har **försökt vilseleda** vid prov genom att lämna in uppgifterna för examination. XXX. Har således försökt vilseleda vid prov i den mening som avses i 10 kap. 1 § 1 Högskoleförordningen. Påföljden vid denna typ av disciplinär förseelse är i regel avstängning från studierna vid Stockholms universitet i **tre månader**” (Protokoll SU, 2019)

Vad är plagiering?

- Fusk (studenten tar någon annans innehåll och gör som om det var sitt produktion).
- « This is text that is taken and used without appropriate attribution to its original source. Using text without proper attribution with the intention to **deceive** is called **prototypical plagiarism**, whereas in cases where such an intention is irrelevant – **textual plagiarism** is also used as an umbrella term, covering both prototypical plagiarism and **patchwriting** » (Chankova, 2014: 2)
- « Textual borrowing, textual plagiarism, language re-use and transgressive/non-transgressive intertextuality » (Flowerdew & Li, 2007: 164)

Varför plagierar studenter?

- **Digitalisering** (tillgång till en mångfald av källor)
- Tidsbrist, dålig planering
- Ingen motivation för kursen (Jereb et al., 2018)
- Uppgifter som kan vara otydliga och svåra
- **Arbetsvanor med vissa källor** (Wikipedia). Tendens att se en *wikipidiering* (Vad säger Wikipedia? Check facts, Premat, 2019)
- Osäkerhet med hur man ska söka information / citera

Konsekvenser

- Juridiska konsekvenser
- Svårighet att se skillnaden mellan kunskap och ideologiska diskurser (manipulation, spridning av *fake news*)
- Ett hot mot det kritiska tänkandet (James, 2018: 44)
- Studenter försöker bara aktivera "*factual knowledge*" (titta på Wikipedia och ge ett svar) (Agarwal, 2019: 191; Krathwohl, 2002: 217)

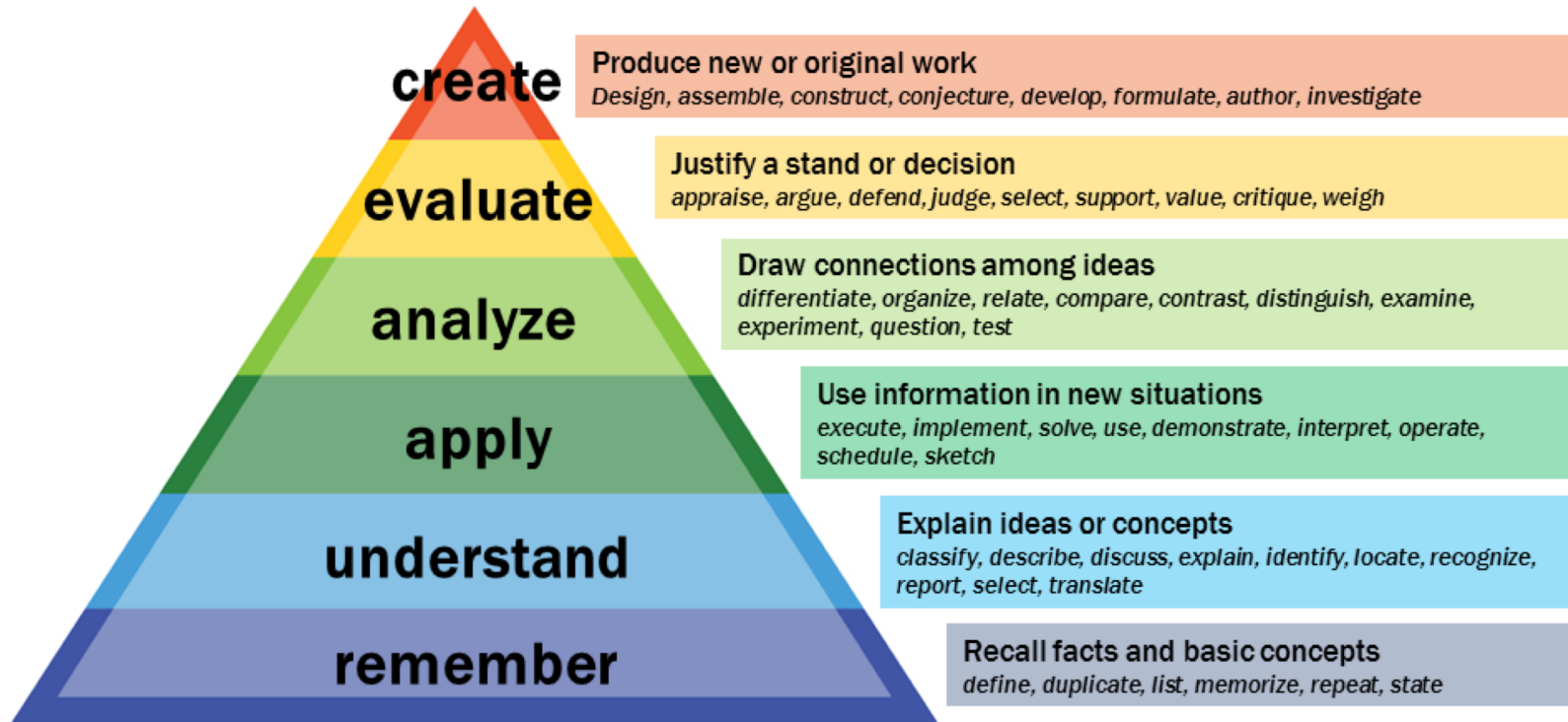
Kognitivt dilemma

- Hur kan man använda Wikipedia som ett **pedagogiskt stöd**? (Premat, 2020)
- Studenter behöver komma ihåg fakta för att kunna analysera dem och sätta dem i en **kontext**
- De måste träna minnet för att få **perspektiv** om fakta

<https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/> (17 mars 2020)

Bloom's Taxonomy

Vanderbilt University Center for Teaching

Stockholms
universitet

Enkätstudie om källor

- Delkursen "Kultur och samhälle i Frankrike" , 7.5 hp (VT 2018 –HT 2018 - VT 2019). Franska I (30 hp).
- Jag delade 6 Wikipedia länkar (viktiga aktörer / händelse / politiska institutioner som har betydelse i Frankrike)
- Under examinationen, ställde jag frågan: "För att förbereda examinationen fick du läsa flera Wikipedia artiklar. Skulle du kunna citera en Wikipedia artikel i en akademisk uppsats?"

Antal studenter som deltog i enkäten

Kön	Antal studenter	Procentsats
Kvinnor	47	62.7
Män	28	37.3
Total	75	100

Bakgrund av studenter som deltog i enkäten

- 31% hade en mångkulturell bakgrund (flerspråkiga studenter)
- 52% var födda efter 1993
- Genomsnittsåldern var 32 år

Kategorisering av diskurser

- Kodning
- 0 = negativ diskurs (studenter skulle aldrig citera en Wikipedia källa)
- 1= ganska negativ diskurs (de skulle inte citera en källa, de kan erkänna att det finns ett visst stöd att ha med Wikipedia)
- 2= neutral diskurs (studenter tvekar, de skulle inte citera men de tycker att Wikipedia innehåller fördelar)
- 3= ganska positiv diskurs (studenter skulle våga citera en Wikipedia källa men de skulle dubbelkolla att informationen stammer)
- 4= positiv diskurs (de skulle våga citera en källa som de har kontrollerat)

Kategorisering av studenternas diskurser om Wikipedia källor (källa: eget arbete med mjukvaran Stata)

Diskurser om Wikipedia källor	Antal studenter	Procentsats	Samlade procentsatser
Negativa diskurser	17	23.9	23.9
Ganska negativa diskurser	20	28.2	52.1
Neutrala diskurser	15	21.1	73.2
Ganska positiva diskurser	12	16.9	90.1
Positiva diskurser	7	9.9	100
Total	71	100	

Resultat

- Få studenter skulle våga citera en Wikipedia källa (bara 10%)
- Könsvariabeln har ingen relevans i den här kontexten.
- Man måste examinera deras berättelser för att förstå hur de motiverar svaren.

Studenternas berättelser

- En negativ diskurs
- « Jag har, pga artiklarnas ibland ganska stora omfång, läst dem utifrån de frågor vi tilldelats, för att **skumläsa** vissa partier och fokusera på de delar som explicit ska beröras under kursernas föreläsningar. Jag kan inte använda Wikipedia som källa till en universitetsuppgift, eftersom inget egentligen **garanterar** att källan inte är felaktig, missvisande eller otillräcklig. Jag kan på sin höjd använda den till att för mig själv skapa **en ungefärlig bild** av något, med förbehåll för att den kan behöva revideras ».

Negativa diskurser

- « Har ofta **skummat** texterna då de inte sällan varit väldigt långa och ganska « hoppigt skrivna » (utan tydlig linje eller **pedagogiskt uppställning**). Att citera en artikel från wikipedia : det beror på hur de är skrivna och hur väl artikeln själv är **källhänvisad**. Sedan är problemet att den inte är statisk över tid vilket skulle kunna göra att den i stort sett behöver bifogas för att du skall veta att läsare får del av samma innehåll »

Ganska negativa diskurser

- « Jag har mest använt dem som en extra lösning och ett komplement till övriga studier. Sidorna är ofta väldigt långa och « tunga », t. ex den om Frankrikes historia, och det kan vara svårt att få en översikt. Jag skulle inte citera en Wikipedia-källa **om inte läraren uttryckligen sagt att det går bra**. Wikipedia brukar inte accepteras eller anses pålitligt eftersom att alla kan gå in och redigera texten. Dock är det en **bra plats för att hitta andra källor** att använda »

Neutrala diskurser

- « Wikipedia är huvudsakligen en bra källa för information, men i och med att informationen inte alltid kommer från « **bekräftade** » **källor** eller **experter** så blir detaljer ofta osäkra. Exempelvis var texten på hela Frankrikes historia bra, det var ett **okontroversiellt ämne** (så « trolls » vill inte skriva fel info för att orsaka förvirring) och om jag kommer ihåg rätt så referade den till många bra källor. Jag skulle **däremot** inte använda det för akademiska essäer då informationen oftast inte ses som **legitimt** ».

Ganska positiva diskurser

- « Då man läser en Wikipedia-artikel är det viktigt att alltid ha ett **källkritiskt förhållningssätt**. Detta är såklart alltid viktigt men man bör tänka extra på detta vid Wikipediakällor för att kunna avgöra trovärdigheten. Wikipedia-artiklar kan vara väldigt användbara för att få en överblick över ett ämne, men vill man fördjupa sig och få en **djupare kunskap** bör man titta vidare på andra källor. För att avgöra en Wikipediasidas **trovärdighet** är det viktigt att studera vilka källor som har använts för att skriva den. Man bör även ta hänsyn till i vilken kontext den har skrivit, t. ex. kan informationen i Wikipedia-artiklar skilja sig när man läser om ett ämne skrivet på **olika språk** i olika länder »

Ganska positiva diskurser

- « Wikipediaartiklar kan skrivas och redigeras av **vem som helst** och författarens namn står aldrig. Detta gör källan osäkrare än t. ex. publicerade böcker om samma ämne. Samtidigt finns det kontrollanter som regelbundet försöker se till att innehållet i Wikipedias artiklar är korrekta. Jag kan använda Wikipedia för att få **en grundläggande bild** av ett ämne, t. ex. franska revolutionen, men jag skulle jämföra innehållet med andra källor och **välja att citera källor med författarnamn i första hand**, t. ex. andra akademiska uppsatser om revolutionen »

Positiva diskurser

- « Jag tycker att Wikipedia är en helt OK källa när det kommer till vissa fakta. Sidorna hålls ganska uppdaterade och granskade så det mesta bör stämma. T. ex. hur stort Frankrike är och vilka kungar landet haft, är grundläggande fakta som borde stämma just eftersom de granskas, och ingen egentligen har något intresse (politiskt, ekonomiskt etc.) att ändra det. Känsligare fakta (ex berörande andra världskriget) där folk kan ha ett **ideologiskt, politiskt eller personligt** intresse av att fabricera eller radera fakta bör man ta det varsammare med. **Jag skulle använda Wikipedia i en vetenskaplig uppsats ändå.** Men isåfall noga se till att jag verifierar alla fakta med en annan källa med en (eller flera) **upphovspersoner** som jag kan kolla upp och se om de är uttalat politiska, eller kanske släkt med den de skriver om ».

Slutsatser

- Många studenter erkänner att de använder Wikipedia för att ha en snabb tillgång till källor (snabb genomgång)
- De ifrågasätter trovärdigheten (subjektivitet / anonymitet / pedagogisk uppställning)
- 90% är försiktiga med Wikipedia och skulle inte våga citera en Wikipedia källa
- Det finns ett stöd som man kan ha med Wikipedia inte bara för att dubbelkolla fakta men också för att värdera informationen. Man kan **inkludera** diskussioner om Wikipedia i klassrummet.

Referenser

- Agarwal, P. K. (2019). Retrieval Practice & Bloom's Taxonomy: Do Students Need Fact Knowledge Before Higher Order Learning? *Journal of Educational Psychology*, vol. 111, n. 2, 189-209.
- Armstrong, P. (2018). "Bloom's taxonomy",
<https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/#bg>
- Chankova, Mariya (2017) "Dealing with Students' Plagiarism Pre-Emptively Through Teaching Proper Information Exploitation," *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*: Vol. 11: No. 2, Article 4.
<https://doi.org/10.20429/ijsofl.2017.110204>

Referenser

- Flowerdew, J., Li, Y. (2007). Plagiarism and second language writing in an electronic language. *Annual Review of Applied Linguistics*, 27, 161-183.
- James, D. (2018). Learning cultures, Reflexivity and Creative Subversion. In: Christopher R. Matthews, Ursula Edgington, Alex Channon (eds.). *Teaching with Sociological Imagination in Higher and Further Education Contexts, Pedagogies, Reflections*. Singapore: Springer Singapore, 39-53.
- Jereb, E., Urh, M., Jerebic, J., & Šprajc, P. (2018). "Gender Differences and the Awareness of Plagiarism in Higher Education". *Social Psychology of Education: An International Journal*, 21(2), 409–426.

Referenser

- Krathwohl, D. R. (2002). A revision of Bloom's taxonomy: an overview. *Theory into practice*, vol. 41, n. 4, 212-218.
- Premat, Christophe (2019): Hur kan man lära studenter att undvika plagiering?. figshare. Paper, <https://doi.org/10.17045/sthlmuni.7850993.v1>
- Premat, C. E. (2020). Wikipedia Practices, Quick Facts, and Plagiarism in Higher Education. In E. Ezza, & T. Drid (Eds.), *Teaching Academic Writing as a Discipline-Specific Skill in Higher Education* (pp. 199-221). Hershey, PA: IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-2265-3.ch009>

